

ปกิณกะ

เรื่องเล่า: เรียนรู้สู่อาชีพ

จุฑารัตน์ สำโรงแสง, ค.บ.*

การฝึกทักษะพื้นฐานการทำงานในร้านกาแฟ เพื่อเตรียมความพร้อมสู่อาชีพสำหรับเด็กพิเศษที่มีอายุตั้งแต่ 17 ปีขึ้นไปนั้น เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นรูปแบบการปฏิบัติในสถานประกอบการจำลอง ซึ่งเด็กจะได้เรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น การเตรียมตัวก่อนเข้าทำงาน การต้อนรับลูกค้า การสื่อสารกับลูกค้า การรับเมนูเครื่องดื่มหน้าร้าน หรือการตอบรับเมนูในไลน์ออฟฟิศเชียล การดูแลความสะอาดร้าน และอุปกรณ์ภายในร้าน การจัดเตรียมอุปกรณ์ การจัดเก็บอุปกรณ์ รวมไปถึงการชงเครื่องดื่ม และการคิดเงิน ทักษะข้างต้นที่กล่าวมานั้นเด็กจึงจำเป็นต้องได้เรียนรู้ก่อนที่จะได้รับการจ้างงาน ดังนั้นเราได้ทำการประเมินทักษะความสามารถพื้นฐานด้านต่าง ๆ ของเด็กในแต่ละคน และจัดกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมสำหรับเด็กพิเศษที่มีความแตกต่างกัน โดยใช้นวัตกรรมสื่อการสอน เทคนิคการสอน การวิเคราะห์งาน (Task analysis) เทคนิคการสอน 3R ประกอบด้วย 1) Repetition คือ การสอนซ้ำ ๆ 2) Relaxation คือ การสอนที่ไม่เคร่งเครียด 3) Routin คือ สอนเป็นประจำสม่ำเสมอ และการเสริมแรง การชม การให้รางวัล เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ และฝึกทักษะ

การทำงานได้ง่ายขึ้น และยังสามารถทำงานได้เต็มตามศักยภาพของตนเองได้อย่างมีความสุข

จากการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กในการทำงานร้านกาแฟ เป็นระยะเวลาเกือบ 9 เดือน การเริ่มต้นการสอนในช่วงแรกไม่ได้ง่ายเลย เด็กแต่ละคนมีพื้นฐานความสามารถไม่เท่ากัน การเรียนรู้ช้าเร็วก็ต่างกัน บางคนมีปัญหาพฤติกรรม บางคนมีปัญหาด้านกล้ามเนื้อเล็ก ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อการฝึกและการเรียนรู้โดยตรง ดังนั้นครูจึงจัดกระบวนการสอนการทำงานใหม่โดยแบ่งระดับของงานออกเป็นระดับ ตั้งแต่ระดับง่ายไปจนถึงระดับที่ยากที่สุด และทำการประเมินเด็กโดยใช้แบบประเมินทักษะการสอบถาม การสังเกตเด็กตั้งแต่พฤติกรรม การสื่อสาร บุคลิก ข้อดี ข้อเสีย จุดเด่น จุดด้อย เพื่อหาระดับของงานที่เหมาะสมในการฝึกเด็กที่ไม่เกินความสามารถของเด็ก ที่เด็กสามารถทำได้ เมื่อได้งานที่เหมาะสมสำหรับเด็กแต่ละคนแล้ว ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการสอน 3R และ Task analysis และการเสริมแรง เมื่อเด็กได้รับการสอนและการปฏิบัติงานมาไ้ระยะหนึ่ง สิ่งแรกที่ครูเห็นได้ชัดเจน คือ ความตั้งใจในการทำงาน การทำงานได้คล่องขึ้น มีความมั่นใจในการทำงานมากขึ้น

*สถาบันราชานุกูล

ติดต่อผู้พิมพ์ email: Jutarat.Samrongsang@gmail.com

ถึงแม้จะเป็นงานเล็ก ๆ เช่น ตักน้ำแข็ง ใส่แก้ว ปั่นกล่อง แปะสตีกเกอร์ ไปจนถึงงานระดับยาก เช่น ชงชา- กาแฟ ปิ้งขนม และตอบรับเมนูเครื่องดื่มในไลน์ ออฟฟิศเชียล เด็ก ๆ ก็ทำได้ดีตามศักยภาพของตนเอง ถึงแม้จะมีเด็กบางคนที่ไม่สามารถทำงานได้ทั้งหมด แต่เด็กก็ตั้งใจทำงานและ

รับผิดชอบงานที่ตัวเองได้รับมอบหมายได้ดี และมีความสุข นั่นเป็นสิ่งที่ทำให้ครูภูมิใจ ตอนนี้เด็กๆ เรียนใกล้จะครบ 9 เดือนแล้วค่ะ เห็นเด็ก ๆ มีพัฒนาการทักษะการทำงานร้านกาแฟดีขึ้นในระดับหนึ่ง ครูก็หายเหนื่อยแล้วค่ะ

